

SZANOWNI RODZICE,

Rozwój mowy dziecka jest procesem niezwykle ważnym dla funkcjonowania małego uczestnika życia społecznego. Pierwszym i najważniejszym nauczycielem mowy jesteście Wy i to Wasza wiedza może przyczynić się do szybszego wykrycia nieprawidłowości w rozwoju mowy Waszych pociech.

Co powinno Was niepokoić?

- Jeżeli którykolwiek z etapów rozwoju mowy podanych obok nie nastąpił w danym wieku dziecka;
- Jeżeli dziecko nie wypowiada jakiejś głoski, wsuwa język między zęby, powtarza głoski, zacina się, jego mowa nie jest zrozumiała dla otoczenia; mówi przez nos itp.
- Jeżeli Wasze dziecko (kiedy nic nie mówi) ma otwarte usta, nadmiernie się ślini, ma problemy z gryzieniem i połykaniem;
- Jeżeli Wasze dziecko często choruje z powodu infekcji górnych dróg oddechowych;
- Jeżeli istnieje podejrzenie, że dziecko ma problemy ze słuchem;
- Jeżeli budowa narządów artykulacyjnych (policzków, języka, zębów, podniebienia, warg) wzbudza podejrzenie o nieprawidłowości;
- Jeżeli dziecko nie komunikuje się z rówieśnikami, bądź jego zachowanie odbiega od normy.

Jak wspierać rozwój mowy dziecka?

- Bawić się z dzieckiem w sposób, który będzie angażował jego mowę. Mogą Państwo w czasie zabawy pytać np. o odgłosy zwierząt wskazując na nie, bądź też sami je naśladować.
- Powinni Państwo mówić do dziecka podczas zabawy opisując to co się właśnie dzieje.
- Proszę nie wyręczać dziecka w mówieniu. Ważne aby w sytuacjach codziennych dziecko czuło potrzebę mowy, dlatego zamiast pytać „Chcesz się bawić lalką czy misiem?” można zapytać „Czym chcesz się bawić?”
- Powinni Państwo opisywać to co dzieje się wokół dziecka, nie tylko podczas zabawy, ale i podczas sytuacji codziennych np. podczas robienia obiadu – „Zobacz mama kroci marchewkę i wkłada ją do garnka.” – będą to sytuacje rozwijające słownictwo dziecka.
- Proszę czytać dziecku bajki pokazując obrazki w książeczce i nazywać je. Mogą Państwo wykorzystać pacynki podczas opowiadania bądź też maskotki tak, aby urozmaicić dziecku bajkę i dłużej skupić jego uwagę.
- Zamiast zwrotów do dziecka „Źle powiedziałeś, mówi się...” czy też „Nie, nie tak...” – należy poprawiać dziecko tak by nie odczuwało, że zrobiło coś złego. Można powtórzyć za dzieckiem jego wypowiedź poprawnie dla potwierdzenia np. „Mamo daj misia.” poprawimy „Czy chciałbyś, żebyś podała ci misia?”.

ROZWÓJ MOWY

0 – 3 miesiąca – dziecko komunikuje się krzykiem oraz płaczem; 2 – 3 miesiąc to czas głużenia (wydawania dźwięków zbliżonych brzmieniem do spółgłosek i samogłosek);

4 – 6 miesiąca – dzieci w tym okresie gaworzą – artykułują sylaby otwarte np. ma ma pa pa;

1 rok – dziecko potrafi wypowiedzieć kilka prostych słów np. mama, baba, am;

2 rok – naśladuje zwierzątka (miau, hau), rozumie proste zdania, pojawiają się również wypowiedzi dwuwyrazowe np. mama am, mama papa, baba daj;

3 rok – wzrasta słownik dziecka, wypowiedzi 2 – 3 – ,4 – wyrazowe, wypowiada głoski „p, b, k, g, m, n, Ń, t, d, ś, ź, ć, dź, f, w, ch, l”;

4 rok – dalszy rozwój mowy, okres niekończących się pytań dziecka; budowanie zdań rozwiniętych oraz pojawienie się przyimków; w mowie pojawiają się głoski „s, z, c, dz”;

5 rok – wzrost umiejętności narracji, dziecko wypowiada głoski „sz, ż/rz, cz, dź” (czasami pojawia się też głoska „r”);

6 rok – doskonalenie systemu językowego, głoska „r” w użyciu.

RODZICU!

Smoczek po 1 roku życia (nawet do zasypiania) jest przyczyną wielu problemów z napięciem języka i właściwym ustawieniem zębów dziecka.

Anna Sylwia Nowaczyk – opracowanie na podstawie:

- „Diagnoza logopedyczna” red. nauk. E. Czaplewska, S. Milewski, Sopot 2012,
- „Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6 roku życia” J. Cieszyńska, M. Korendo, 2007.